

PORTAGE ANKSTYVOJO UGDYMO PROGRAMA

KONTROLINIS SĄRAŠAS

(SU WESSEX REDAGUOTU KALBOS KONTROLINIU SĄRAŠU)

Vaiko vardas	Namų konsultantas
Adresas	Mokymo metai
	Namų konsultantas
	Mokymo metai
	Namų konsultantas
Gimimo metai	Mokymo metai

Portage ankstyvojo ugdymo programos kontrolinį sąrašą sudaro originalus Portage kontrolinis sąrašas ir Wessex redaguotas kalbos kontrolinis sąrašas.

Kontrolinį sąrašą sudaro 622 mokėjimai ir įgūdžiai, priklausantys šešioms vystymosi sritims: kūdikio žadinimui, savitarnai, bendravimui, motorikai, pažinimui ir kalbai. Visų sričių mokėjimai ir įgūdžiai išdėstyti vystymosi nuoseklumu. Kiekvieną jų atitinka tam tikra veiklos kontrolė, kurioje pateikti išsamūs pasiūlymai, kaip šį įgūdį ugdyti.

Kontrolinio sąrašo paskirtis – padėti sudaryti kiekvieno vaiko individualaus ugdymo programą. Iš pradžių tėvai ir pedagogas kartu patikrina, kokius įgūdžius vaikas jau turi. Visai neseniai įgyti įgūdžiai parodo vaiko turimų (esamų) įgūdžių lygį. Įgūdžiai, kurie pasireiškia tik iš dalies arba tik retkarčiais, vadinami besiformuojančiais įgūdžiais.

Jei vaikas turi įgūdį, kontroliniame sąrašė užrašytą tam tikroje vietoje, tačiau neturi įgūdžių, esančių sąrašė anksčiau už šį, tai tokie įgūdžiai vadinami nesamaisiais.

Mokymas turėtų būti planuojamas atsižvelgiant į vaiko turimus arba besiformuojančius įgūdžius, arba į tuos įgūdžius, kurių čia nėra.

Turimi įgūdžiai – veiklos būdai, kuriais mokome naudoti esamą įgūdį naujoje situacijoje; kurie praplečia to įgūdžio naudojimo galimybes ir skatina jo naudojimą.

Besiformuojantys įgūdžiai – veiklos būdai, skirti besiformuojančių įgūdžių tolesniam ugdymui, kurie sustiprina tuos įgūdžius ir skatina įvairesnį jų panaudojimą.

Nesami įgūdžiai – tam tikrų įgūdžių stoka atskleidžia silpnąsias vaiko vystymosi sritis. Tada reikia labai gerai apgalvoti, kaip vaiką mokyti. Reikia atidžiai skaityti pasiūlymus, esančius atitinkamose veiklos kortelėse, kad mokymo būdai ir priemonės skatintų vaiko vystymąsi.

Sudarant individualaus mokymo planą, reikėtų laikytis 5 *Partage ankstyvojo ugdymo programos* skyriaus nurodymų, taipgi instrukcijos, esančios kiekviename Portage mokymo planų komplekte.

Pastabos

Verčiant Portage kontrolinį sąrašą buvo stengtasi išsaugoti originalo sakinių struktūrą, kiekvieno įgūdžio formavimą pradedant veiksmažodžiu, nors tai ir ne visada atitinka lietuvių kalbai būdingą sakinio konstrukciją. Be to, Wessex redaguotame kalbos kontroliniame sąrašė yra praleisti tam tikri, tik anglų kalbai būdingi, kalbiniai įgūdžiai, o jų vietoje siūlomi tam tikrų amžių atitinkantys lietuvių kalbai būdingi įgūdžiai ir gramatinės formos.

- Distributed in English original,
Cooperative Educational Service Agency # 5, 1976
Translated, printed, and distributed by permission from CESA # 5
- Vertimas į lietuvių kalbą, Violeta Gevorgianienė ir Jevgenija Pipko, 1994

KŪDIKIŲ STIMULIAVIMAS (VYSTYMO SI SKATINIMAS)

Nr.	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
1	Bendras regėjimo stimuliavimas (iki 6 sav.)			
2	Bendras regėjimo stimuliavimas(6 sav. ir vyresn.)			
3	Bendras lytėjimo stimuliavimas (jaunesn. nei 6 sav.)			
4	Bendras lytėjimo stimuliavimas (6 sav. ir vyresn.)			
5	Bendras klausos žadinimas (dainavimas ir kalbėjimas su kūdikiu)			
6	Bendras klausos žadinimas (žaislų, skleidžiančių garsus, naudojimas)			
7	Žinda, čiulpia			
8	Sukinėja galvą gulėdamas ant nugaros.			
9	Pajutęs prie lūpų buteliuko čiulptuką ar krūties spenelį, išsižioja.			
10	Jautriai reaguoja į prisilietimą (nutyla, pravirksta, sujuda)			
11	Pasuka galva prie žinduko (spenelio), kai šis paliečia skruostą.			
12	Reaguoja į garsą akimis arba kūno judesiais			
13	Žiūri į žmogų, kuris kalbina jį žodžiais arba judesiais.			
14	Nutyla ar judesiu reaguoja į žmogaus pasirodymą			
15	Kai išgirsta suaugusiojo balsą, nustoja verkti, arba juda pakalbintas			
16	Pakelia ir akimirksnį nulaiko galvutę, atremtą į petį (laikomas ant rankų)			
17	Reaguoja į skirtingus nepatogumus, vis kitaip verkdamas			
18	Užmiega atitinkamu laiku			
19	Mosuoja rankomis			
20	Seka daiktą akimis, judanti jo regėjimo lauke			
21	Šypsosi			
22	Seka šviesą akimis, pasukdamas galvą.			
23	Seka garsą, judindamas galvą			
24	Įdėmiai apžiūrinėja rankas			
25	Energingai spardosi gulėdamas ant nugaros			
26	Išsižioja ir pradeda čiulpti pirmiau negu žindukas patenka į burną			
27	Išlaiko dėmesį akimis 3 sek. (žiūri atidžiai į akis)			
28	Guli ant pilvo ir sukinėja galvą į šonus, pakelia ir nuleidžia ją.			
29	Smarkiai suduoda į pakabintą žaislą.			
30	Gulėdamas ant pilvo galvą nulaiko 5 sek.			
31	Seka daiktą akimis 180 laipsnių lanku			
32	Ieško garso sklidimo krypties, pasuka į tą pusę galvą			
33	Nulaiko galvą ir pečius tiesiai, kai sėdi paremtas pagalve			

34	Vogroja ir guguoja, reikšdamas pasitenkinimą			
35	Siekia daikto ir stengiasi jį pagriebti			
Nr.	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
36	Tvirtai laiko galvutę laikomas stačias			
37	Laiko suspaudęs daiktą rankoje 30 sek. Ir nevalingai paleidžia			
38	Atsako suaugusiajam savais garsais			
39	Gulėdamas ant pilvuko, remdamasis rankutėmis, tiesiai išlaiko galvutę ir krūtinę			
40	Išsižioja, pamatęs pilną šaukštą maisto			
41	Juokiasi			
42	Šypsosi ar nustoja verkti atpažinęs šeimos narius			
43	Stengiasi apsiversti remdamasis pečiais			
44	Judina rankos nykštį priešinga kitų pirštų kryptimi (Judina nykštį atskirai nuo kitų 4 pirštų)			
45	Čiauškia (skiemėnys)			

BENDRAVIMAS

Nr.	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos (AMŽIUS 0-1) (1-28)
1	Stebi asmenį, judantį jo regėjimo lauke			
2	Nusišypso suaugusiajam			
3	Guguoja į jam rodomą dėmesį			
4	Žiūri į savo rankas, dažnai šypsosi, guguoja			
5	Šypsosi, balsu reaguoja į šeimos narius, nustoja verkti			
6	Šypsosi, atsakydamas į kitų veido išraiškas			
7	Šypsosi ir kalbina savo atvaizdą veidrodyje			
8	Tapšnoja ir tampo suaugusiojo veidą, nosį, plaukus ir kt.			
9	Siekia siūlomo daikto			
10	Tiesia rankas į pažįstamus žmones			
11	Tiesia rankas ir tapšnoja savo atvaizdą veidrodyje arba kitą vaiką			
12	Laiko ir tyrinėja pasiūlytą daiktą mažiausiai minutę			
13	Suspaudžia ar purto įduotą daiktą, nesąmoningai išgaudamas jo garsą			
14	Žaidžia vienas 10 min.			
15	Dažnai ieško akių, kai su juo bendraujama 2-3 min.			
16	Žaidžia vienas šalia ką nors veikiančio suaugusiojo 15-20 min.			
17	Garsiai reikalauja dėmesio			
18	Pamėgdžioja „ku-ku“			
19	Ploja katučių pamėgdžiodamas suaugusiuosius			
20	Moja atsisveikindamas, pamėgdžiodamas suaugusiuosius			
21	Rodo rankomis „didelis“ pamėgdžiodamas suaugusįjį			
22	Siūlo žaislą, daiktą, maisto gabalėlį suaugusiajam, bet ne visuomet jį duoda (paleidžia)			
23	Apkabina, tapšnoja, bučiuoja šeimos narius, pažįstamus žmones			
24	Atsiliepia į savo vardą, atsisukdamas ar prašydamasis paimti ant rankų			
25	Spaudžia ar purto žaislą norėdamas išgauti garsą, pamėgdžiodamas suaugusįjį			
26	Manipuliuoja daiktais ar žaislais			
27	Tiesia žaislą ar daiktą suaugusiajam ir atiduoda jį			
28	Mėgdžioja kito žaidžiančio vaiko judesius			
				(AMŽIUS 1-2) (29-43)
29	Pamėgdžioja nesudėtingus suaugusiojo veiksmus (patempia drabužius, traukia patalynę, palaiko indus)			
30	Žaidžia su vienu vaiku „šalia“ (t.y. kiekvienas atskirai), bet savą žaidimą			
31	Dalyvauja žaidime – stumia mašiną, ridena kamuolį			

	su kitu vaiku 2-5 min.			
Nr.	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
32	Tęsia savo veiklą, kai tėvai jį palieka, gali trumpam susierzinti			
33	Aktyviai tyrinėja savo aplinką			
34	Dalyvauja manipuliavimo žaidimuose (traukia virvelę, suka rankeną) su kitu žmogumi			
35	Apsikabina ir nešiojasi lėlę ar minkštą žaislą			
36	Pakartoja veiksmus, kurie sudomina ar prajuokina (sukelia juoką ir atkreipia dėmesį)			
37	Paduoda suaugusiajam knygutę paskaityti ar pavartyti kartu			
38	Tampo kitą žmogų, kad parodytų kokį nors daiktą ar veiksmą			
39	Atitraukia ranką nuo draudžiamo daikto sakydamas „ne-ne-ne“, kai jam padaroma pastaba			
40	Laukia poreikių patenkinimo sėdėdamas vaikiškoje kėdėje ar būdamas lovytėje			
41	Žaidžia su 2-3 tokiais pat vaikais (bendraamžiais)			
42	Pasidalina paprašytas daiktu ar maistu su kitu vaiku			
43	Pasisveikina su bendraamžiais ir pažįstamais suaugusiais, kai jam tai primenama			
				(AMŽIUS 2-3) (44 - 51)
44	Vykdo tėvų prašymus 50 %			
45	Paprašius gali iš kito kambario paimti ir atnešti daiktą arba atvesti žmogų			
46	Žiūri 5 min. Į paveikslėlius knygoje sėdėdamas su suaugusiuoju			
47	Sako priminus „ačiū“, „prašau“			
48	Stengiasi padėti tėvams namų ruošoje (palaiko šiukšlių semtuvėlį ir pan.)			
49	Žaidžia „apsirengimą“, „puošimąsi“ suaugusiųjų rūbais			
50	Kai pasiūloma, sugeba pasirinkti			
51	Suvokia jausmus ir išreiškia juos žodžiais: liūdnas, linksmas, juokingas, meilė ir kt.			
				(AMŽIUS 3-4) (52 - 63)
52	Dainuoja ir šoka pagal muziką			
53	Laikosi taisyklių, pamėgdžiodamas kitu vaikų veiksmus ar žaidimus			
54	Sveikinasi su pažįstamais žmonėmis, kai jam priminama			
55	Laikosi taisyklių žaisdamas grupėje, žaidimui vadovauja suaugęs			
56	Pasiklausia, ar galima paimti žaislą, su kuriuo žaidžia bendraamžis			
57	Pasako „prašau“, „ačiū“ be priminimo 50 %			
58	Atsiliepia telefonu, pakviečia suaugusį ar pakalba su pažįstamais žmonėmis			
59	Atlieka kokį nors veiksmą, pasikeisdamas su kitais			

	(laukia savo eilės)			
60	Žaidžia ir laikosi taisyklių žaidime, kai grupei vadovauja vyresnis vaikas			
Nr.	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
61	Padedą, jei suaugęs prašo (75 ^{o/o} atvejų)			
62	Neišėina iš savo kiemo			
63	Žaidžia šalis ir kalbasi su kitais vaikais, užsiimdamas savo veikla (30 min.)			
				(AMŽIUS 4-5) (64 - 72)
64	Prašo pagalbėti, kai susiduria su problema, kai negali apsieiti pats (vonioje, įsinorėjęs gerti)			
65	Įsiterpia ir papildo suaugusiųjų pokalbį (kalbasi su suaugusiais)			
66	Pakartoja eilėraščių, dainelę ar pašoka kitiems			
67	Dirba namų ruošos darbus savarankiškai 20-30 min.			
68	Atsiprašo kai jam neprimenama (75 ^{o/o} atvejų)			
69	Dirba pasikeisdamas su 8-9 vaikais			
70	Žaidžia su 2-3 vaikais bendrą žaidimą apie 20 min.			
71	Elgiasi mandagiai viešose vietose			
72	Pasiklausia, ar gali paimti kitam priklausantį daiktą (75 ^{o/o} atvejų)			
				(AMŽIUS 5-6) (73-83)
73	Pasako apie savo jausmą: pyktį, laimę, meilę			
74	Žaidžia su 4-5 vaikais be nuolatinės priežiūros ar vadovavimo			
75	Paaiškina kitiems žaidimo taisykles ar veiksmus			
76	Pamėgdžioja suaugusįjį (jo darbą, veiksmus)			
77	Įsitraukia į pokalbį pusryčių, pietų valgymo metu			
78	Laikosi protavimo reikalaujančio žaidimo taisyklių			
79	Nuramina, padrąsina žaidimo draugus, jeigu šiems nesiseka			
80	Pasirenka draugus			
81	Sugalvoja ir konstruoja, panaudodamas paprasčiausias priemones (nuožulnias plokštumas, svertus, skridinius ir kt.)			
82	Susugalvoja užsiėmimą ir vykdo, ką sumanęs			
83	Suvaidina pasakojimo, pasakos dalis pats panaudodamas lėles (vaidina su lėlėmis)			

IVADAS

Ši skyrių sudaro Wessex redaguotas kalbos kontrolinis sąrašas, kuris pakartoja ir išplečia originalaus Portage kontrolinio sąrašo kalbos skyrių (nuo 0-1 iki 3-4 metų) ir įgūdžius bei mokėjimus, įtraukus į originalų kontrolinį sąrašą (4-5 ir 5-6 metų vaikams). Nuo pirmo iki ketvirtro lygio kiekvienam amžiui būdingi mokėjimai ir įgūdžiai pateikiami po atskira antrašte.

Redaguotame kontroliniame sąrašė yra ir kai kurie įgūdžiai bei mokėjimai, nurodyti bendravimo, kūdikio žadinimo pažinimo srityse. Originaliame kontroliniame sąrašė daugelis ankstyvųjų kalbos įgūdžių buvo pateikti būtent šiuose skyriuose ir todėl jų reikšmė kalbos vystymuisi kartais likdavo nepastebėta. Pateikiant šiuos įgūdžius kartu, tėvai ir pedagogai susidaro išsamesnį vaizdą apie vaiko turimų įgūdžių lygį. Tai geriau padeda pasirinkti mokymo tikslą.

Originaliame kontroliniame sąrašė nebuvo ir kalbos įgūdžių žymėjimo raide K

Sudėtiniai įgūdžiai – šie įgūdžiai atsirado išskaidžius kai kuriuos originalo įgūdžius, kad būtų galima detalizuoti mokymo tikslus. Kai svarbūs įgūdžių elementai įtraukti į sąrašą atskirai ir ankstyvesnėje vystymosi pakopoje, tėvai ir pedagogai gali anksčiau padėti mokyti ir greičiau sulaukti rezultatų.

Visiškai nauji įgūdžiai – likusieji nauji punktai – buvo atrinkti stebint vaikų, dalyvavusių Wessex projekte, kalbos įgūdžius. Daugelis jų naudojami žaidime.

Kontrolinis sąrašas – tai vadovas, pagal kurį pasirenkami mokymo tikslai, pagrįsti turimais ir besiformuojančiais įgūdžiais. Toks išplėstas diapazonas leidžia stebėti daugiau atsirandančių įgūdžių ir padeda pasirinkti mokymo tikslus.

VEIKLOS KORTELĖS

Veiklos kortelės paruoštos visiems naujiems įgūdžiams, esantiems sąrašė, taip pat ir originalių įgūdžių elementams.

Kontrolinis sąrašas bus užpildytas teisingai tik tada, kai bus aptartos ir kortelės, susijusios su atitinkamais, sąrašė esančiais įgūdžiais. Tai pagrindinis dalykas tikrinant besiformuojančius ir neseniai įgytus įgūdžius. Daugelis įgūdžių, įtrauktų į sąrašą, apibendrina kortelėje aprašytus veiklos būdus., ir jų pavadinimas gali reikšti mažiau sudėtingą įgūdį, nei tikimasi iš kortelės turinio. Kaip pavyzdį žiūrėkite K78 (Bend. 35) „Apsikabina ir nešiojasi lėlę arba minkštą žaislą“.

Nebūtina mokyti kiekvieno įgūdžio naudojantis visais veiklos kortelėje esančiais patarimais. Vis dėlto tėvai ir pedagogai turėtų žinoti, kad kiekvienas sąrašė nurodytas įgūdis turėtų būti įvairiai praktikuojamas. Tik tada bus galima laikyti, kad vaikas įgūdį įsisavino.

Veiklos kortelėse tėvams ir pedagogams siūlomi skirtingi naujų įgūdžių ugdymo būdai. Visų šių būdų išbandymas užtikrins naujų įgūdžių įtvirtinimą.

SUGRUPUOTŲ ĮGŪDŽIŲ RODYKLĖ

Kiekvienas redaguoto kalbos kontrolinio sąrašo skyrius, turi savo rodyklę. Rodyklėje šio skyriaus įgūdžiai pateikiami grupėmis po pagrindinio įgūdžio antrašte.

Antraštėmis apimami įgūdžiai naudojami:

- Kalbant nuo ankstyvųjų garsų iki gramatinių darinių vartojimo;
- Vaiko reakcijose į kalbą;

- Klausantis ir kreipiant dėmesį į kalbą;
- Mėgdžiojant;
- Žaidžiant ir naudojant paveikslėlių knygas.

Rodyklė nukreipia dėmesį į įgūdžių, svarbių kalbos ugdymui įvairovę. Kai kurių įgūdžių reikšmė kalbos ugdymui ne visuomet aiški tėvams ir pedagogams. Dirbdami pagal mokymo programą, parentą patarimais, kurie siūlomi Portage veiklos kortelėse, užtikriname aukšto lygio įgūdžio ugdymą. Svarbu, kad vaiką įgytų ir turėtų aukšto lygio įgūdžiu, kurie yra po kiekviena pagrindine antrašte. Tik po to galima mokyti toliau pagal kitas skyriaus dalis.

Turimu vaiko įgūdžių patikrinimas pagal rodyklę gali atskleisti nenuoseklų vystymąsi. Taip išaiškėja sritys, kuriuose reikia ypatingo dėmesio. Tada jos tampa mokymo pagrindu. Rodyklė siūlo vaiko sugebėjimų patikrinimo būdą. Tik patikrinus kiekvieną antrašte išskirtą įgūdžių grupę, galima pradėti ugdyti pagrindinį šios grupės įgūdį. Tada pedagogas kiekvienam vaikui gali sudaryti mokymo programą, naudodamasis veiklos kortelėse surašytais patarimais.

SUAUGUSIŲJŲ ELGESYS

Kiekvienas redaguoto kalbos kontrolinio sąrašo skyrius prasideda nuorodomis suaugusiems. Šios nuorodos leidžia tėvams ir pedagogams atidžiai stebėti jų ir vaikų bendravimą kiekvienoje vaikų vystymosi pakopoje.

Suaugusieji, kalbėdami su mažais vaikais, keičia savo įprastą elgseną. Kai vaikas vystosi normaliai, daugelis suaugusiųjų tai daro nesunkiai. Tėvai išmoka tinkamai bendrauti su savo kūdikių ir vaikui augant atitinkamai su juo kalbasi. Jei vaiko vystymasis atsilieka, suaugusiems sunkiau išmokyti bendrauti su juo. Pvz., pradedančio vaikščioti vaiko kalbėjimo įgūdžiai yra kaip kūdikio. Jeigu suaugusieji nebus skatinami keisti savo bendravimo su vaiku, tai bus sunkiau įdiegti vaikui įgūdžius, atitinkančius jo poreikius.

SUAUGUSIŲJŲ POELGIŲ NAUDOJIMAS

Prieš naudodamiesi nuorodomis suaugusiems, užpildykite vaiko kontrolinį sąrašą panaudodami veiklos kortelių rekomendacijas. Taip nustatysite turimų įgūdžių lygį. Stebėdami vaiką bei kalbėdamiesi apie jį su tėvais, patikslinkite ar šie įgūdžiai pasireiškia nuolat. Tik tada galima paruošti mokymo planą praleistiems įgūdžiams ugdyti.

Mokymo planus, kurie moko suaugusiojo elgesio, galima sudaryti dviem būdais: a) suaugusiojo elgesio tikslą įrašyti, nuorodas plano, sudaromo vaikui kiekvieną savaitę ir b) specialiai tėvams sudaryti mokymo planą. Šios nuorodos aprašomos kaip suaugusiojo veikla. Išsamios instrukcijos mokymo planų sudarymui yra 5 *Portage ankstyvojo ugdymo programos skyriuje*.

KALBA

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos (AMŽIUS 0-1)
KŽ 5	K1	Bendras klausos žadinimas (dainavimas ir kalbėjimas su kūdikiu)			
KŽ 6	K2	Bendras klausos žadinimas (žaislų, skleidžiančių garsus naudojimas)			
KŽ 12	K3	Reaguoja į garsą akimis arba judesiais			
KŽ 13	K4	Žiūri į žmogų, kuris kalbina jį žodžiais arba judesiais			
KŽ 15	K5	Nustoja verkti arba juda pakalbintas			
KŽ 17	K6	Reaguoja į skirtingus nepatogumus vis kitaip verkdamas			
Bend 2	K7	Nusišypsuoja suaugusiajam			
KŽ 23	K8	Seka garsą judindamas galvutę			
KŽ 32	K9	Ieško garso pasukdamas galvą jo kryptimi			
KŽ 34	K10	Vogroja ir guguoja reikšdamas pasitenkinimą			
KŽ 38	K11	Atsako suaugusiajam savais garsais			
KŽ 41	K12	Juokiasi			
Bend 3	K13	Guguoja į jam rodomą dėmesį			
Bend 4	K14	Žiūri į savo rankas, dažnai šypsosi ir vogroja			
Kalb 1	K15	Kartoja savą garsą, pasakytą kitų			
KŽ 42	K16	Šypsosi, nustoja verkti, atpažinęs šeimos narius (žiūr. ir Bend. 5)			
KŽ 45	K17	Čiauška (skiemens)			
Bend 6	K18	Atsako šypsena į kitų mimikas			
Bend 7	K19	Šypsosi ir guguoja savo atvaizdai veidrodyje			
Bend 8	K20	Tapšnoja ir tampo suaugusiojo veidą, nosį, plaukus ir kt.			
Bend 10	K21	Tiesia rankas į pažįstamus žmones			
Bend 11	K22	Siekia ir tapšnoja savo atvaizdą veidrodyje ar kitą vaiką			
Bend 13	K23	Suspaudžia ar purto įduotą daiktą, nesąmoningai išgaudamas jo garsą			
Bend 15	K24	Dažnai ieško akių, kai su juo bendraujama 2-3 min.			
Bend 17	K25	Garsiai reikalauja dėmesio			
Kalb 2	K26	Kartoja tą patį skiemenį, pvz., (ma-ma-ma) 2-3 kartus mėgdžiodamas			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 18	K27	Pamėgdžioja „ku-ku“			
Bend 19	K28	Ploja katučių pamėgdžiodamas suaugusiuosius			
Bend 20	K29	Daro „atia“ pamėgdžiodamas, moja atsisveikindamas			
Kalb 3	K30	Atsako gestais į gestus			
Kalb 4	K31	Taria 4 ar daugiau skirtingų garsų			
Kalb 5	K32	Guguoja, šūkčioja girdėdamas muziką			
Kalb 6	K33	Stebi kalbančiuosius			
Bend 23	K34	Apkabina, tapšnoja, bučiuoja šeimos narius, pažįstamus žmones			
Kalb 7	K35	Vykdo paprastą nurodymą, lydimą gesto			
Kalb 8	K36	Nustoja, nors laikinai, ką nors daryti, kai pasakoma „ne“ (75 ^o atvejų)			
Kalb 9	K37	Žiūri į žinomą daiktą, kurio pavadinimas pasakomas			
Bend 24	K38	Atsiliepia į savo vardą, atsisukdamas ar prašydamasis paimti ant rankų			
Kalb 10	K39	Atsako veiksmu į paprastus klausimus, „Kur tavo kamuolys?“			
Paž 16	K40	Parodo vieną kūno dalį, pvz. nosį			
Kalb 11	K41	Jungia 2 skirtingus skiemenis žodiniame žaidime			
Kalb 12	K42	Juokiasi, džiaugiasi ir garsiai krykštauja žaisdamas			
Kalb 13	K43	Žiūri į paveikslėlius kelias sekundes			
Bend 25	K44	Spaudžia ar purto žaislą norėdamas išgauti garsą, pamėgdžiodamas suaugusįjį			
Kalb 14	K45	Pamėgdžioja balso intonaciją			
Kalb 15	K46	Vartoja tą patį savą žodį kiekvienam daiktui ar žmogui įvardinti			
Kalb 16	K47	Guguoja kalbinamas			
					(AMŽIUS 1-2)
Kalb 17	K48	Reaguoja į posmelius, garsų skambesį			
Kalb 18	K49	Išaria 5 skirtingus žodžius (gali tuo pačiu žodžiu vadinti ir skirtingus daiktus)			
Kalb 19	K50	Čiauškia norėdamas bendrauti			
Kalb 20	K51	Ieško paslėpto garso šaltinio, pvz., varpelio dėžutėje, laikrodžio po pagalvėle			
Kalb 21	K52	Gestikuliuoja rodydamas, kad nori daugiau			
Kalb 22	K53	Reaguoja į „nieko nėra“			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 23	K54	Mėgdžioja įprastų daiktų naudojimą (puoduko, šaukšto, šepetio)			
Kalb 24	K55	Ieško garso šaltinio, kurio nėra kambaryje, pvz., durų skambučio, šūkaujančių vaikų it pan.			
Kalb a 25	K56	Pamėgdžioja gyvūno balsą arba koku nors garsu įvardija gyvūną			
Kalb 26	K57	Vykdo 3 skirtingus nurodymus, lydimus gestų			
Kalb 27	K58	Reaguoja į 6 žinomų daiktų įvardijimą			
Kalb 28	K59	Parodo (liečia) 3 paveikslėlius knygoje, kai juos kas nors įvardija			
Kalb 29	K60	Parodo 3 savo kūno dalis			
Kalb 30	K61	Ištaria 10 žodžių			
Kalb 31	K62	Paprašytas pasako savo vardą ar pavardę			
Kalb 32	K63	Atsako į klausimą: „Kas tai yra?“, jeigu daiktas žinomas			
Kalb 33	K64	Prašo „dar“			
Kalb 34	K65	Pasako „nėra“ arba „nieko nėra“			
Kalb 35	K66	Duoda ar parodo, jei prašome, „duok man“, „parodyk man“			
Kalb 36	K67	Reaguoja į žodžius „aukštai“ ir „žemai“ atitinkamais judesiais			
Bend 28	K68	Mėgdžioja kito žaidžiančio vaiko judesius			
Bend 29	K69	Pamėgdžioja nesudėtingus suaugusiojo veiksmus (purto drabužius, traukia patalynę, palaiiko indus)			
Paž 20	K70	Rodo į save paklaustas: „Kur yra (vaiko vardas?)“			
Bend 30	K71	Žaidžia su kitu vaiku, bet savą žaidimą			
Kalb 37	K72	Išreiškia savo norą žodžiais ir gestais			
Kalb 38	K73	Žino, ką daryti pažįstamose situacijose (išeinant iš namų, valgant, einant miegoti)			
Kalb 39	K74	Įvardija 5 šeimos narius, taip pat ir mylimą gyvūnėlį			
Kalb 40	K75	Parodo 12 žinomų daiktų, kai juos kas nors įvardija			
Bend 31	K76	Dalyvauja žaidime: stumia mašiną, rideną kamuolį			
Kalb 41	K77	Guguoja pakalbintas arba žaisdamas su žaislais			
Bend 35	K78	Apsikabina ir nešiojasi lėlę ar minkštą žaislą			
Bend 36	K79	Kartoja veiksmus, kurie sukelia juoką ir atkreipia dėmesį			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 42	K80	Įvardija 4 žaislus			
Kalb 43	K81	Parašo įvardindamas kelių pagrindinių maisto produktų, kai jie parodomi (pvz.: pieno, duonos)			
Kalb 44	K82	Įvardija 3 lėlės ar žmogaus kūno dalis			
Bend 37	K83	Paduoda suaugusiajam knygutę paskaityti ar pavartyti kartu			
Paž 22	K84	Parodo jo aplinkoje esantį daiktą, atitinkantį daiktą paveikslėlyje			
Paž 24	K85	Verčia po 2-3 knygos puslapius, kol randa nurodytą paveikslėlį			
Bend 38	K86	Tampo kitą žmogų, kad parodytų kokį nors daiktą ar veiksmą			
Bend 39	K87	Atitraukia ranką nuo draudžiamo daikto sakydamas „ne-ne-ne“, kai jam padaroma pastaba			
Kalb 45	K88	Klausia keisdamas intonaciją, kai taria paskutinį žodį			
Kalb 46	K89	Atsako į klausimą žodeliais „taip“ arba „ne“			
Bend 41	K90	Žaidžia su 2-3 bendraamžiais			
Bend 43	K91	Pasisveikina su bendraamžiais ir pažįstamais suaugusiaisiais, kai jam tai primenama			
Paž 25	K92	Randa paprašius nurodytą knygelę			
Paž 27	K93	Įvardija 4 žinomų daiktų paveikslėlius			
Kalb 47	K94	Įvardija daiktus, kuriuos dažnai mato aplinkui, pvz., parke, sode, parduotuvėje, namuose			
					(AMŽIUS 2-3)
Bend 45	K95	Gali paprašytas iš kito kambario paimti ir atnešti daiktą arba atvesti žmogų			
Bend 46	K96	Žiūri 5min. į paveikslėlius knygoje sėdėdamas su suaugusiuoju			
Bend 47	K97	Sako priminus „ačiū“, „prašau“			
Bend 48	K98	Stengiasi padėti tėvams darydamas dalį namų darbo (palaiko šiukšlių semtuvėlį ir pan.)			
Kalb 48	K99	Atsako veiksmu į veiksmą reiškiantį žodį			
Bend 50	K100	Sugeba pasirinkti, kai jo paprašo			
Kalb 49	K101	Reaguoja atitinkamai į dažnai pasitaikančius būdvardžius, pvz.: „šaltas“, „didelis“, „mažas“			
Kalb 50	K102	Atlieka nuosekliai veiksmus, pvz., prižiūrėdamas lėlę			
Paž 35	K103	Deda paprašytas daiktą „į“, „ant“, „po“...			
Kalb 51	K104	Vartoja kelis dažnai pasitaikančius būdvardžius, pvz.: „didelis“, „karštas“			

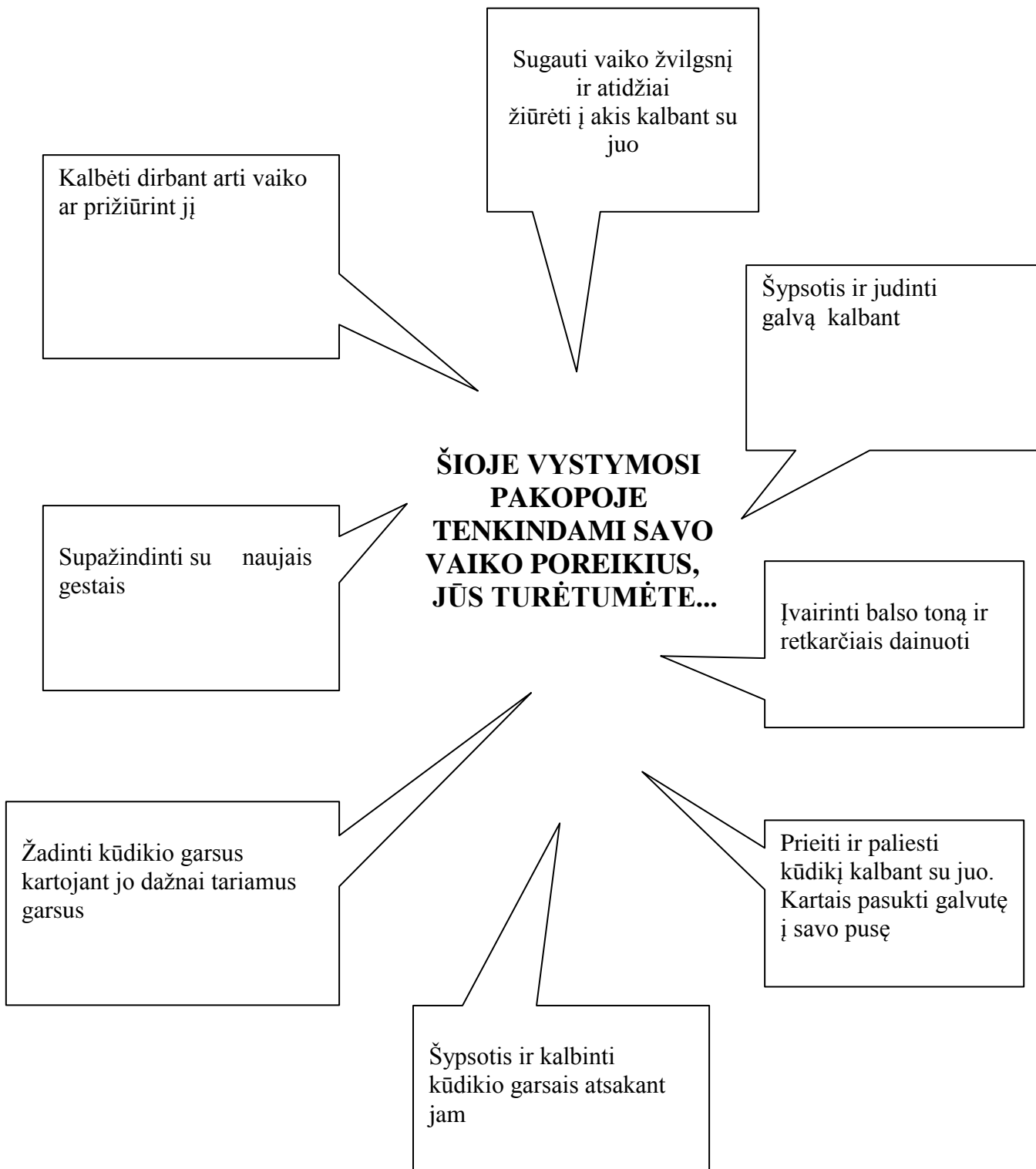
kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Paž 38	K105	Įvardija veiksmus			
Kalb 52	K106	Atsako į klausimą: „Ką (vardas) daro?“			
Kalb 53	K107	Jungia daiktavardžius arba būdvardį ir daiktavardį į 2-jų žodžių junginį („kamuolys, kėdė“, „didelis kamuolys“)			
Kalb 54	K108	Jungia veiksmažodį ir papildinį į 2-jų žodžių junginį, pvz.: „geria arbatą“, „verda pietus“, „važiuoja mašiną“			
Kalb 55	K109	Sujungia daiktavardį ir veiksmažodį į 2 žodžių junginį („tėtis eina“),			
Kalb 56	K110	Vartoja galininko ir kilmininko linksnius			
Kalb 57	K111	Vaizduoja veiksmus ir kartoja kiekvienos žinomos dainos eilutės paskutinį žodį			
Kalb 58	K112	Pasiprašo (žodžiu) į tualetą			
Kalb 59	K113	Jungia veiksmažodį ir daiktavardį su žodžiais „ten“, „čia“ į 2-jų žodžių junginį („kėdė čia“, eina ten)			
Kalb 60	K114	Jungia 2 žodžius nuosavybei išreikšti („tėčio mašina“)			
Kalb 61	K115	Atskiria paveikslėlių detales			
Kalb 62	K116	Įsijungia į siužetinį žaidimą išgirdęs užuominą			
Kalb 63	K117	Atrenka kasdieninės aplinkos daiktus, kai apibūdinta jų paskirtis, pvz.: puoduką, šepetį			
Kalb 64	K118	Atsako į klausimą „kur...?“			
Kalb 65	K119	Įvardija pažįstamus garsų šaltinius (žiūr. taip pat Paž. 36)			
Kalb 66	K120	Jungia daiktavardį, veiksmažodį ir būdvardį į 3-jų žodžių sakinius, pvz.: „Tėčio didelė mašina“, „Tėtis eina į darbą“			
Kalb 67	K121	Sako savo vardą atsakydamas į klausimą: „Kas nori...?“			
Kalb 68	K122	Parodo kasdieninės aplinkos daikto paveikslėlį, kai apibūdinta jo paskirtis			
Kalb 69	K123	Klauso nesudėtingų istorijų, pasakų, pvz., pasiruošęs miegoti			
Kalb 70	K124	Rodo pirštukais savo amžių			
Kalb 71	K125	Pasako paklaustas savo lytį			
Kalb 72	K126	Vykdo 2 nuoseklius nurodymus			
Kalb 73	K127	Kalba su suaugusiuoju žaisdamas siužetinį žaidimą			
Kalb 74	K128	Stebi ir įvardija pažįstamus TV personažus			
Bend 49	K129	Žaidžia „puošimasi“ suaugusiųjų rūbais			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 75	K130	Vartoja nuolat daugiskaitos formą			
Kalb 76	K131	Vartoja veiksmažodžių esamąjį ir būsimąjį laiką			
Kalb 77	K132	Kalba apie sudėtingus įvykius, pvz., gatvės			
Kalb 78	K133	Klausia: „kas tas?“, „kas šitas?“			
Kalb 79	K134	Kontroliuoja savo balso stiprumą (90 ^{o/o} atvejų)			
Kalb 80	K135	Vartoja kalbėdamas žodžius „šitas“, „tas“			
Kalb 81	K136	Vartoja įvardžius „aš, „man“, „mano“ vietoje savo vardo			
Kalb 82	K137	Vartoja „ne“ išreikšdamas, kad nemėgsta arba atsisako			
Kalb 83	K138	Atsako vardu į klausimą: „Kas...?“			
Kalb 84	K139	Vartoja savybinę daiktavardžio formą („tėčio...“) atsakydamas į klausimą: „Kieno...?“			
Kalb 85	K140	Vartoja kai kuriuos apibendrinančius žodžius („žaislai“, „gyvūnai“, „maistas“)			
Kalb 86	K141	Vartoja moteriškos ir vyriškos giminės būdvardžius			
Kalb 87	K142	Dalyvauja kuriant nesudėtingą ritmą, pvz.: plodamas, trepsėdamas			
					(AMŽIUS 3-4)
Kalb 88	K143	Vartoja sakinius iš 4 žodžių			
Bend 52	K144	Dainuoja ir šoka pagal muziką			
Kalb 89	K145	Skiria muzikiniame žaidime stiprius ir silpnus garsus			
Bend 53	K146	Laikosi taisyklių, pamėgdžiodamas kitu vaikų veiksmus ar žaidimus			
Bend 54	K147	Sveikinasi su pažįstamais žmonėmis, kai jam priminama			
Kalb 90	K148	Tęsia nesudėtingą pokalbį			
Kalb 91	K149	Vartoja daiktavardžių mažybinės maloninės formas			
Kalb 92	K150	Vartoja veiksmažodžius su priešdėliais			
Paž 41	K151	Pasako, ar daiktas didelis, ar mažas			
Paž 42	K152	Parodo paprašytas 10 kūno dalių			
Paž 43	K153	Parodo paprašytas berniuką ar mergaitę			
Paž 51	K154	Skaičiuoja pakartodamas iki 10			
Paž 46	K155	Pasakoja paprastos kartojamos istorijos įvykius toliau			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 56	K156	Klausia, ar galima paimti žaislą, su kuriuo žaidžia bendraamžis			
Bend 57	K157	Pasako „prašau“, ir „ačiū“ 50 % , kai jam neprimenama			
Bend 58	K158	Atsiliepia telefonu, pakviečia suaugusį ar pakalba su pažįstamais žmonėmis			
Kalb 93	K159	Klausia pradėdamas žodžiais: „Kur?...“, „Kas?...“			
Kalb 94	K160	Sukaupia dėmesį 5 min. jam įprastu skaitymo laiku			
Kalb 95	K161	Supranta žodžių „kambaryje“, „lauke“, „už“, „žemai“, „aukštai“ prasmę ir atitinkamai į juos reaguoja			
Paž 47	K162	Kartoja pirštų žaidimais su žodžiais ir veiksmu			
Paž 55	K163	Skaičiuoja iki 10 daiktų pakartodamas			
Kalb 96	K164	Vartoja žodžius (senelis, sesuo, senelė, dėdė, brolis, mama ...)			
Bend 55	K165	Laikosi taisyklių žaisdamas grupėje, žaidimui vadovauja suaugęs žmogus			
Bend 59	K166	Laukia savo eilės			
Bend 60	K167	Žaidžia ir laikosi taisyklių grupiniame žaidime, vadovaujant vyresniam vaikui			
Bend 63	K168	Žaidžia šalia kitų vaikų ir kalbasi su jais užsiimdamas savo darbu			
Kalb 97	K169	Klausia: „Kodėl...?“ ir klausosi suaugusiojo atsakymo			
Paž 63	K170	Įvardija paprašytas 3 spalvas			
Paž 64	K171	Įvardija 3 formas kvadratas, trikampis, skritulys			
Kalb 98	K172	Vykdo 2 skirtingus nurodymus			
Kalb 99	K173	Pasako paprašytas pilną vardą			
Kalb 100	K174	Atsako į nesudėtingus klausimus: „Kaip...?“			
Kalb 101	K175	Atkartoja ritmą, pvz. : cypiančio žaislo, tarškučio, būgnelio, trikampio			
Kalb 102	K176	Vartoja nuolat būtąją veiksmožodžio formą			
Paž 61	K177	Pasako, ar daiktai vienodi, ar skirtingi			
Kalb 103	K178	Vartoja būdvardžius, apibūdinančius dydį pažįstamose situacijose			
Kalb 104	K179	Vaidina suaugusįjį siužetiniame – vaidybiniame žaidime, pvz.: mamytę, pardavėją			
Kalb 105	K180	Kalba ir planuoja žaidimo tęsinį, pvz.: „Pietų gaminimas“, „valgymas“, „indų plovimas“			
Kalb 106	K181	Pasakoja apie ką tik įvykusi atsitikimą			

kortelė	Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai), įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 107	K182	Atsako į klausimus: „Kodėl...?“ apie nesudėtingų pasakojimų įvykius			
Kalb 108	K183	Pasako, kaip panaudoti kasdieninės aplinkos daiktus			
Kalb 109	K184	Keičia žodžių tvarką klausdamas: „Ar galima?“, „Ar galiu?“			
Kalb 110	K185	Vartoja taisyklingai daiktavardžių 5-tos linksniuotės daugiskaitos formas			
Kalb 111	K186	Papasakoja apie 2 įvykius nuosekliai, taip, kaip jie vyko			
Kalb 112	K187	Suvidina siužetiniame – vaidybiniame žaidime konkrečias situacijas paskatintas tam tikrų daiktų, pvz.: krepšio, gydytojo prietaisų ir pan.			
Kalb 113	K188	Išreiškia suprantamai savo mintis			
Kalb 114	K189	Vartoja taisyklingai daiktavardžių ir būdvardžių linksnius			
					(AMŽIUS 4-5) (111 – 129)
Kalb 115		Vykdo 3 nuoseklius nurodymus			
Kalb 116		Randa paprašius daiktui (paveikslėliui) porą			
Kalb 117		Vartoja nesudėtingus sudėtinius sakinius („Aš spyriau kamuolį ir jis nuriedėjo į kelią“)			
Kalb 118		Rodo paprašytas, kur viršus, kur apačia			
Kalb 119		Parodo, kas paveikslėlyje nelogiška			
Kalb 120		Pasako paskutinį sakinio žodį, kurio trūksta			
Kalb 121		Pasakoja žinomą pasaką, istoriją nežiūrėdamas į paveikslėlį			
Kalb 122		Parodo paveikslėlį, kuris nepriklauso tam tikrai daiktų grupei (pvz., tą, kuris nevaizduoja gyvūno)			
Kalb 123		Pasako ar rimuojasi 2 žodžiai			
Kalb 124		Vartoja sudėtinius sakinius pvz., „Ji neatėjo, nes...“, „Ji nori, kad aš nueičiau“			
Kalb 125		Gali pasakyti, ar garsas stiprus, ar silpnas			
Kalb 126		Gali nurodyti „daug“, „keletas“ daiktų			
Kalb 127		Pasako savo adresą			
Kalb 128		Pasako telefono numerį			
Kalb 129		Gali parodyti „daugiausia“, „mažiausiai“, „mažai“			
					(AMŽIUS 5-6) (130 - 143)
Kalb 130		Vartoja būdvardžių laipsnius			

SUAUGUSIŲJŲ ELGESYS – PIRMAS LYGIS

RODYKLĖ

ANKSTYVIEJI GARSAI - Kūdikių garsai

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
KŽ 17	K6	Reaguoja į skirtingus nepatogumus vis kitaip verkdamas			
KŽ 34	K10	Vorgoja ir guguoja reikšdamas pasitenkinimą			
KŽ 38	K11	Atsako suaugusiajam savais garsais			
KŽ 41	K12	Juokiasi			
Bend 4	K14	Žiūri į savo rankas, dažnai šypsosi ir vogroja			
KŽ 45	K17	Čiauškia			
Kalb 2	K26	Kartoja tą patį skiemenį, pvz., „ma-ma“, 2-3 kartus mėgdžiodamas			

ANKSTYVIEJI GARSAI – Pirmas žodis

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 4	K31	Taria 4 ar daugiau skirtingų rasų			
Kalb 5	K32	Guguoja, šūkčioja girdėdamas muziką			
Kalb 11	K41	Jungia 2 skirtingus skiemenis žodiniame žaidime			
Kalb 12	K42	Juokiasi, džiaugiasi ir garsiai krykštuoja žaisdamas			
Kalb 14	K45	Pamėgdžioja kitų balso intonaciją			
Kalb 15	K46	Vartoja tą patį savą žodį kiekvienam daiktui ar žmogui įvardinti			
Kalb 16	K47	Guguoja kalbinamas			

KLAUSYMASIS – DĖMESIO SUKAUPIMAS – Garsų suvokimas

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
KŽ 5	K1	Bendras klausos žadinimas (dainavimas ir kalbėjimas su kūdikiu)			
KŽ 6	K2	Bendras klausos žadinimas (žaislų, skleidžiančių garsus, naudojimas)			
KŽ 12	K3	Reaguoja į garsą akimis arba judesiais			
KŽ 13	K4	Žiūri į žmogų, kuris kalbina jį žodžiais arba judesiais			
KŽ 15	K5	Nustoja verkti arba juda pakalbintas			

KLAUSYMASIS – DĖMESIO SUKAUPIMAS – Garsų ieškojimas ir sekimas

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
KŽ 23	K8	Seka garsą judindamas galvutę			

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
KŽ 32	K9	Ieško garso pasukdamas galvutę jo kryptimi			
Kalb 6	K33	Stebi kalbančiuosius			
Bend24	K38	Atsiliepia į savo vardą atsisukdamas ar prašydamas paimti ant rankų			

KLAUSYMASIS – DĖMESIO SUKAUPIMAS – Atsakymas į dėmesį šypsena ir garsais

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 2	K7	Nusišypso suaugusiajam			
Bend 3	K13	Guguoja į jam rodomą dėmesį			
KŽ 42	K16	Šypsosi ar nustoja verksti atpažinęs šeimos narius (žiūr. ir bend. 5)			
Bend 6	K18	Atsako šypsena į kitų mimikas			
Bend 7	K19	Šypsosi ir guguoja savo atvaizdai veidrodyje			

KLAUSYMASIS – DĖMESIO SUKAUPIMAS – Reagavimas į kitų dėmesį

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 8	K20	Tapšnoja ir tampo suaugusiojo veidą (nosį, plaukus, akinius ir kt.)			
Bend10	K21	Tiesia rankas į pažįstamus žmones			
Bend11	K22	Siekia ir tapšnoja savo atvaizdą veidrodyje ar kitą vaiką			
Bend15	K24	Dažnai ieško akių, kai su juo bendraujama 2-3 min.			
Bend17	K25	Garsiai reikalauja dėmesio			
Kalb 6	K33	Stebi kalbančiuosius			
Bend23	K34	Apkabina, tapšnoja, bučiuoja šeimos narius, pažįstamus žmones			
Kalb 12	K42	Juokiasi, džiaugiasi ir garsiai krykštuoja žaisdamas			

MĖGDŽIOJIMAS – Gestai (keitimas – tu darei ką nors, paskui aš darysiu tai)

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend13	K23	Suspaužia ar purto įduotą daiktą, nesąmoningai išgaudamas jo garsą			
Bend18	K27	Pamėgdžioja „ku-ku“			
Bend19	K28	Ploja katučių pamėgdžiodamas suaugusiuosius			
Bend20	K29	Moja atsiveikindamas, pamėgdžiodamas suaugusiuosius			
Kalb 3	K30	Atsako gestais į gestus			
Bend25	K44	Spaužia ar purto žaislą norėdamas išgauti garsą, pamėgdžiodamas suaugusįjį			

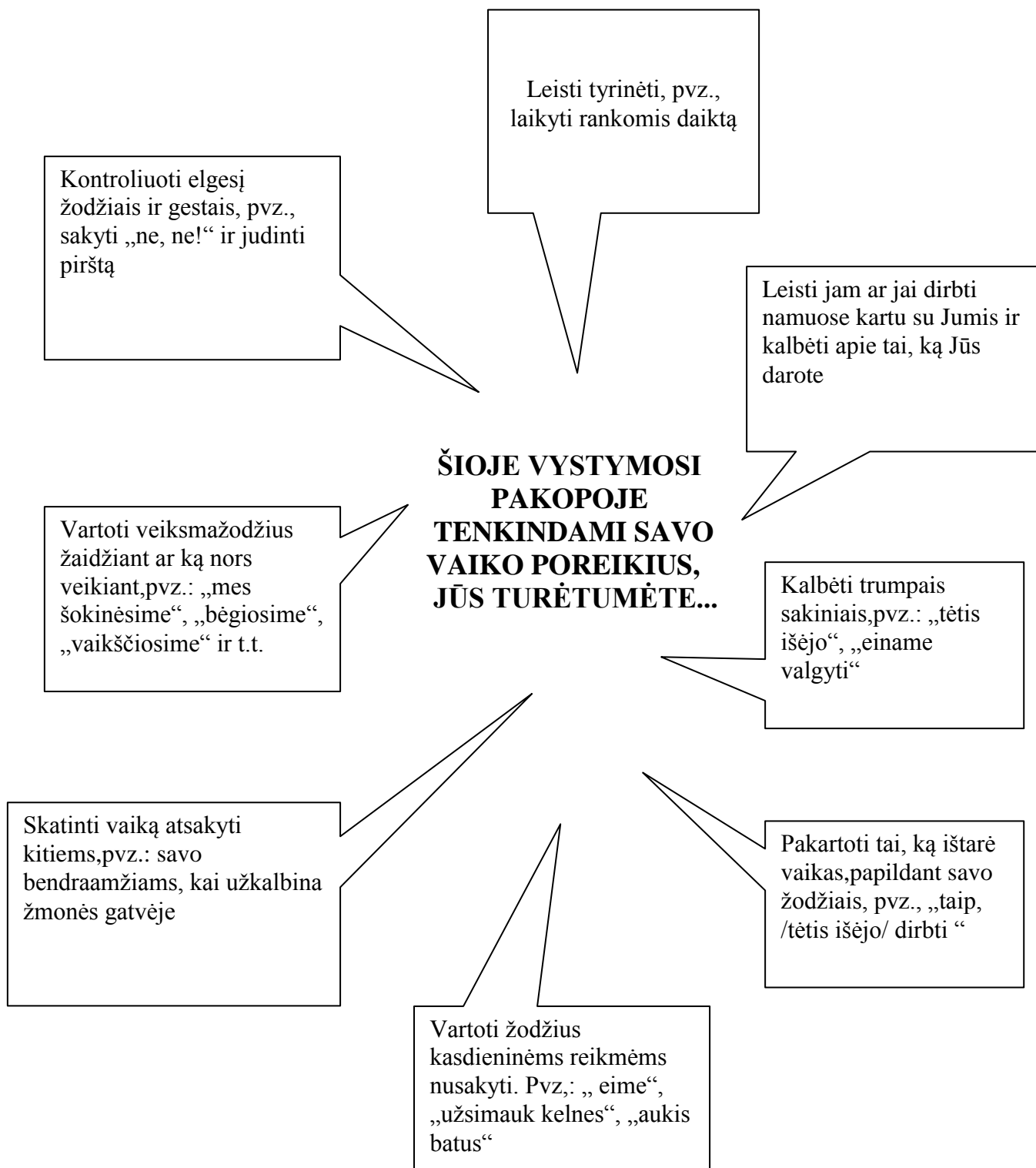
MĖGDŽIOJIMAS – Garsai

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
KŽ 38	K11	Atsako suaugusiajam savais garsais			
Kalb 1	K15	Kartoja savą garsą pasakytą kitų			
Kalb 2	K26	Kartoja tą patį skiemenį, pvz., „ma-ma“, 2-3 kartus mėgdžiodamas			
Kalb 14	K45	Pamėgdžioja kitų balso intonaciją			
Kalb 16	K47	Guguoja kalbinamas			

REAGAVIMAS Į KALBĄ

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 7	K35	Vykdo paprastą nurodymą, lydimą gesto			
Kalb 8	K36	Nustoja nors akimirksniui ką nors daryti, kai pasakoma „ne“ 75 ^{o/o}			
Kalb 9	K37	Žiūri į žinomą daiktą, kurio pavadinimas pasakomas			
Bend24	K38	Atsiliepia į savo vardą atsiskukdamas ar prašydamas paimti ant rankų			
Kalb 10	K39	Atsako veiksmu į paprastus klausimus.pvz.: „Kur tavo kamuolys?“			
Paž16	K40	Parodo vieną kūno dalį, pvz., nosį			
Kalb 13	K43	Žiūri į paveikslėlius kelias sekundes			

SUAUGUSIŲJŲ ELGESYS – ANTRAS LYGIS

RODYKLĖ

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Daiktų pavadinimai

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 18	K49	Ištaria 5 skirtingus žodžius (gali tuo pačiu žodžiu vadinti ir skirtingus daiktus)			
Kalb 25	K56	Pamėgdžioja gyvūno balsą arba kokiu nors garsu įvardija gyvūną			
Kalb 30	K61	Ištaria 10 žodžių			
Kalb 31	K62	Pasako paprašytas savo vardą ir pavardę			
Kalb 32	K63	Atsako į klausimą: „kas tai yra?“, jeigu daiktas žinomas			
Kalb 39	K74	Įvardija į šeimos narius, taip pat ir mylimą gyvūnelį			
Kalb 42	K80	Įvardija 4 žaislus			
Kalb 43	K81	Paprašo įvardindamas kelių pagrindinių maisto produktų, kai jie parodomi (pvz., pieno, duonos)			
Kalb 44	K82	Įvardija 3 lėlės ar žmogaus kūno dalis			
Kalb 47	K94	Įvardija daiktus, kuriuos dažnai mato aplinkui, pvz.: parke, sode, parduotuvėje, namuose			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Ankstyvosios struktūros

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 19	K50	Čiauškia norėdamas bendrauti			
Kalb 33	K64	Prašo „dar“			
Kalb 34	K65	Pasako „nėra“ arba „nieko nėra“			
Kalb 37	K72	Išreiškia savo norą žodžiais ir gestais			
Kalb 45	K88	Klausia keldamas intonaciją, kai taria paskutinį žodį			
Kalb 46	K89	Atsako į klausimą žodeliais „taip“ arba „ne“			
Bend43	K91	Pasisveikina su bendraamžiais ir pažįstamais suaugusiais, kai jam tai primenama			

KLAUSYMASIS – DĖMESIO SUKAUPIMAS

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 17	K48	Reaguoja į posmelius, garsų skambesį			
Kalb 20	K51	Ieško paslėpto garso šaltinio, pvz.: varpelio dėžutėje, laikrodžio po pagalvėle			
Kalb 24	K55	Ieško garso šaltinio, kurio nėra kambaryje, pvz.: durų skambučio, burzgiančio motociklo, šūkujančių vaikų			

MĖGDŽIOJIMAS

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 23	K54	Mėgdžioja įprastų daiktų naudojimą (puoduko, šaukšto, šepetio)			
Bend28	K68	Mėgdžioja kito žaidžiančio vaiko judesius			
Bend29	K69	Pamėgdžioja nesudėtingus suaugusiojo veiksmus (purto rūbus, traukia patalynę, palaiko indus)			
Bend36	K79	Kartoja veiksmus, kurie sukelia juoką ir atkreipia dėmesį			

ŽAIDIMAI IR PAVEIKSLĖLIŲ KNYGOS

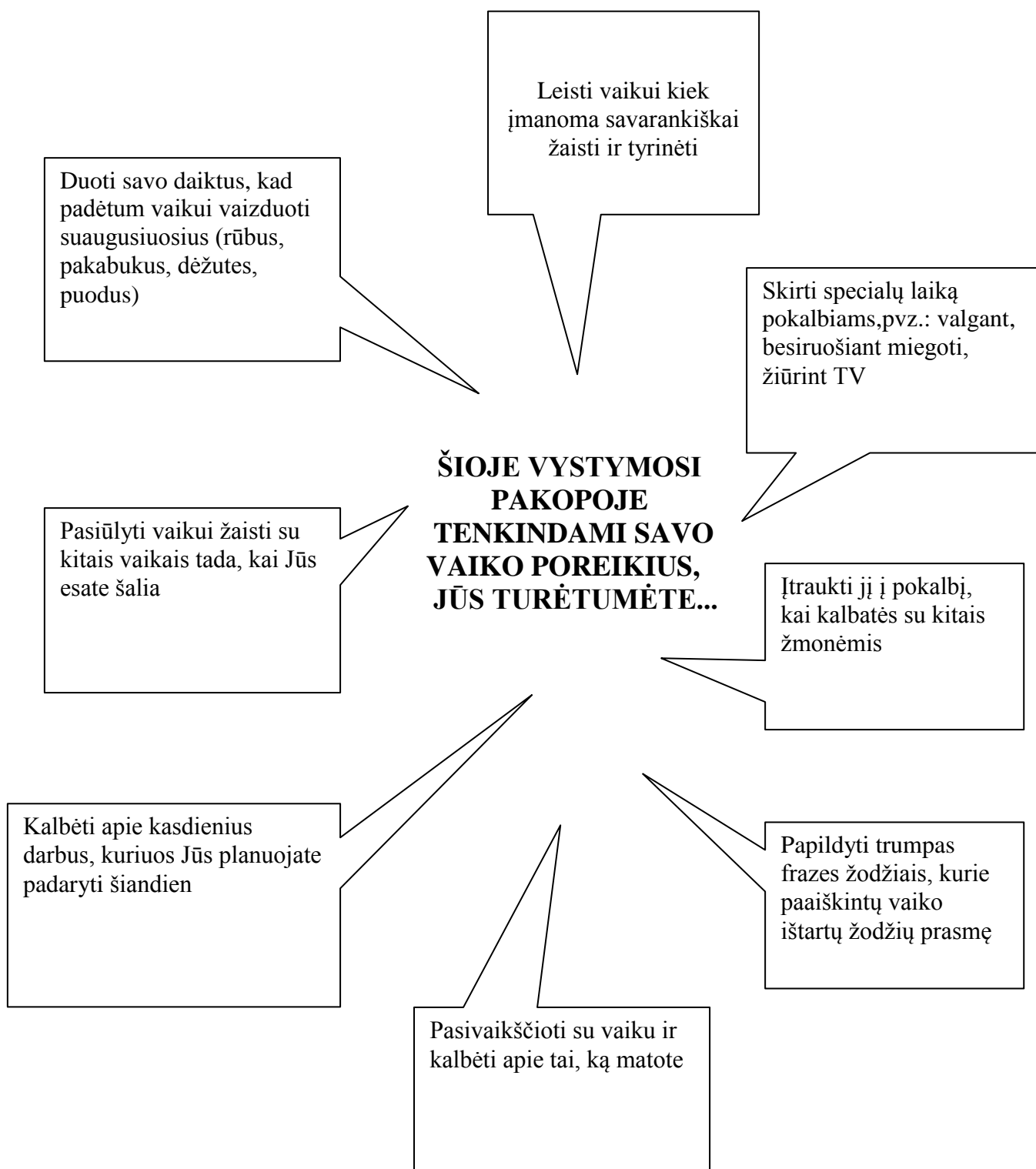
kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 28	K59	Parodo (liečia) 3 paveikslėlius knygoje, kai juos kas nors įvardija			
Bend30	K71	Žaidžia su kitu vaiku, bet savą žaidimą			
Bend31	K76	Dalyvauja žaidime: stumia mašiną, ridena kamuolį			
Kalb 41	K77	Guguoja pakalbintas arba žaisdamas su žaislais			
Bend35	K78	Apsikabina ir nešiojasi lėlę ar minkštą žaislą			
Bend38	K86	Tampo kitą žmogų, kad parodytų kokį nors daiktą ar veiksmą			
Bend41	K90	Žaidžia su 2-3 bendraamžiais			
Bend37	K83	Paduoda suaugusiajam knygutę pavartyti ar paskaityti kartu			
Paž 22	K84	Parodo jo aplinkoje esantį daiktą, atitinkantį daiktą paveikslėlyje			
Paž 24	K85	Verčia po 2-3 knygos puslapius, kol randa nurodytą paveikslėlį			
Paž 25	K92	Randa paprašius nurodytą knygutę			
Paž 27	K93	Įvardija 4 žinomų daiktų paveikslėlius			

REAGAVIMAS Į KALBĄ

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 21	K52	Gestikuliuoja rodydamas, kad nori daugiau			
Kalb 22	K53	Reaguoja į „nieko nėra“			
Kalb 26	K57	Vykdo 3 skirtingus nurodymus, lydimus gestų			
Kalb 27	K58	Reaguoja į 6 žinomų daiktų įvardijimą			
Kalb 29	K60	Parodo 3 savo kūno dalis			
kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 35	K66	Paduoda arba parodo, kai jo prašo: „duok man“ arba „parodyk man“			

kortelė	Nr	Igūdžiai	Turimas igūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 36	K67	Reaguoja į žodžius „aukštai“ ir „žemai“ atitinkamais judesiais			
Paž 20	K70	Rodo į save paklaustas: „Kur yra (vaiko vardas)?“			
Kalb 38	K73	Žino, ką daryti pažįstamose situacijoje (išeinant iš namų, valgant, einant miegoti)			
Kalb 40	K75	Parodo 12 žinomų daiktų, kai juos kas nors įvardija			
Bend39	K87	Atitraukia ranką nuo draudžiamo daikto sakydamas „ne, ne!“, kai jam padaroma pastaba			

SUAUGUSIŲJŲ ELGESYS – TREČIAS LYGIS

RODYKLĖ

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Veiksmažodžiai, būdvardžiai ir dviejų žodžių junginys

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 51	K104	Vartoja kelis dažnai pasitaikančius būdvardžius, pvz., „didelis“, „karštas“			
Paž 38	K105	Įvardija veiksmus			
Kalb 52	K106	Atsako į klausimą „ką (vardas) daro?“			
Kalb 53	K107	Jungia daiktavardžius arba būdvardį ir daiktavardį į 2-jų žodžių junginį, pvz.: („kamuolys, kėdė“, „didelis kamuolys“)			
Kalb 54	K108	Jungia veiksmažodį ir papildinį į 2-jų žodžių junginį, pvz.: „geria arbata“, „verda pietus“, „vairuoja mašiną“			
Kalb 55	K109	Jungia daiktavardį ir veiksmažodį į 2-jų žodžių junginį, pvz.: („tėtis eina“)			
Kalb 58	K112	Pasiprašo (žodžiu) į tualetą			
Kalb 59	K113	Jungia veiksmažodį ir daiktavardį su žodžiais „ten“, „čia“ į 2-jų žodžių junginį, pvz.: „kėdė čia“,			
Kalb 60	K114	Jungia 2 žodžius nuosavybei išreikšti („tėčio mašina“)			
Kalb 64	K118	Atsako į klausimą „Kur...?“			
Kalb 66	K120	Jungia daiktavardį, veiksmažodį ir būdvardį į 3-jų žodžių sakinius, pvz.: „Tėčio didelė mašina“, „Tėtis eina į darbą“			
Kalb 77	K132	Kalba apie sudėtinius įvykius, pvz., gatvės			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Klausimai

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 52	K106	Atsako į klausimą „Ką (vardas) daro?“			
Kalb 60	K114	Jungia 2 žodžius nuosavybei išreikšti („tėčio mašina“)			
Kalb 64	K118	Atsako į klausimą „kur...?“			
Kalb 67	K121	Sako savo vardą atsakydamas į klausimą: „Kas nori...?“			
Kalb 71	K125	Pasako paklaustas savo lytį			
Kalb 78	K133	Klausia „kas tas?“, „kas šitas?“			
Kalb 83	K138	Atsako vardu į klausimą : „Kas...?“			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Struktūros

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 56	K110	Vartoja galininko ir kilmininko linksnius			
Kalb 75	K130	Vartoja nuolat daugiskaitos formą			

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 76	K131	Vartoja veiksmažodžių esamąjį ir būsimąjį laiką			
Kalb 80	K135	Vartoja kalbėdamas žodžius „šitas“, „tas“			
Kalb 81	K136	Vartoja įvardžius „aš“, „man“, „mano“ vietoje savo vardo			
Kalb 82	K137	Vartoja „ne“ išreikšdamas, kad nemėgsta arba atsisako			
Kalb 84	K139	Vartoja savybinę daiktavardžio formą („tėčio...“) atsakydamas į klausimą: „Kieno...?“			
Kalb 85	K140	Vartoja kai kuriuos apibendrinančius žodžius („žaislai“, „gyvūnai“, „maistas“)			
Kalb 86	K141	Vartoja moteriškos ir vyriškos giminės būdvardžius			

KLAUSYMASIS – Dėmesio sukaupimas

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend46	K96	Žiūri 5 min. Į paveikslėlius knygoje sėdėdamas su suaugusiuoju			
Kalb 57	K111	Vaizduoja veiksmus ir kartoja žinomos dainos kiekvienos eilutės paskutinį žodį			
Kalb 65	K119	Įvardija pažįstamus garsų šaltinius (žiūr. taip pat Paž. 36)			
Kalb 74	K128	Stebi ir įvardija pažįstamus TV personažus			
Kalb 87	K142	Dalyvauja kuriant nesudėtingą ritmą, pvz., plodamas, trepsėdamas			

MĖSGDŽIOJIMAS

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend47	K97	Sako priminus „ačiū“, „prašau“			
Bend48	K98	Stengiasi padėti tėvams darydamas dalį namų darbo (laikydamas samtį ir pan.)			
Kalb 57	K111	Vaizduoja veiksmus ir kartoja žinomos dainos kiekvienos eilutės paskutinį žodį			
Kalb 79	K134	Reguliuoja balso stiprumą 90 ^{o/o}			

ŽAIDIMAI IR PAVEIKSLĖLIŲ KNYGOS

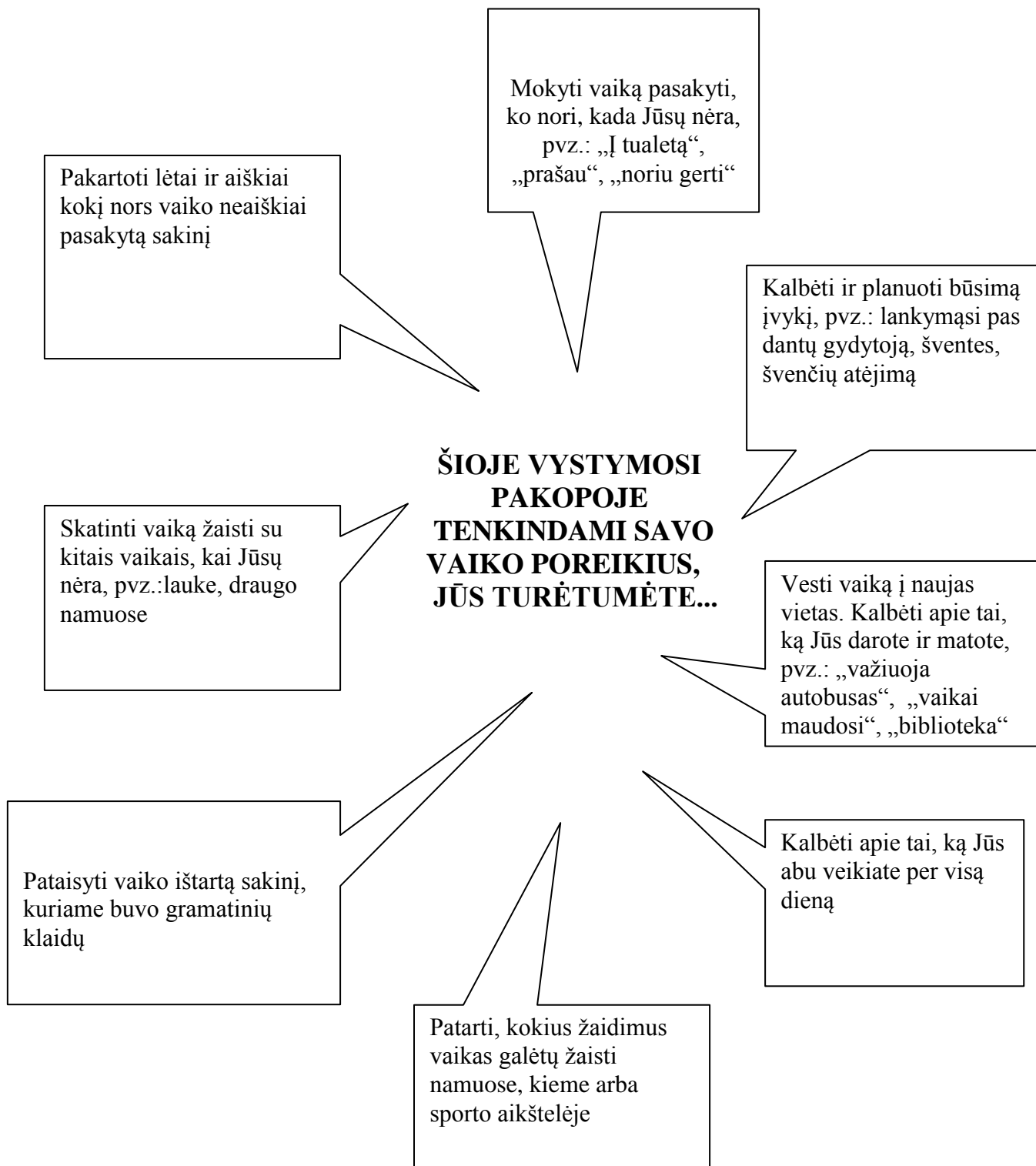
kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend46	K96	Žiūri 5 min. Į paveikslėlius knygoje sėdėdamas su suaugusiuoju			
Kalb 50	K102	Atlieka nuosekliai veiksmus, pvz., prižiūrėdamas lėlę			
Paž 38	K105	Įvardija veiksmus			
Kalb 61	K115	Atskiria paveikslėlių detales			

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 62	K116	Įsijungia į siužetinį žaidimą išgirdęs užuominą			
Kalb 68	K122	Parodo kasdieninės aplinkos darbo paveikslėlį, kai apibūdinta jo paskirtis			
Kalb 69	K123	Klauso nesudėtingų istorijų, pasakų, pvz., pasiruošęs miegoti			
Kalb 73	K127	Kalba su suaugusiuoju žaismas siužetinį žaidimą			
Bend49	K129	Žaidžia „puošimasi“ suaugusiųjų rūbais			
Kalb 77	K132	Kalba apie sudėtingus įvykius, pvz., gatvės			

REAGAVIMAS Į KALBĄ

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend45	K95	Gali paprašytas iš kito kambario paimti ir atnešti daiktą arba atvesti žmogų			
Kalb 48	K99	Atsako veiksmu į veiksmą reiškiantį žodį			
Bend50	K100	Sugeba pasirinkti, kai jo paprašo			
Kalb 49	K101	Reaguoja atitinkamai į dažnai pasitaikančius būdvardžius, pvz.: „šaltas“, „didelis“, „mažas“			
Paž 35	K103	Deda paprašytas daiktą „į“, „ant“, „po“			
Kalb 63	K117	Atrenka kasdieninės aplinkos daiktus, kai apibūdinta jų paskirtis, pvz.: puoduką, šepetį			
Kalb 70	K124	Rodo pirštukais savo amžių			
Kalb 72	K126	Vykdo 2 nuoseklius nurodymus			

SUAUGUSIŲJŲ ELGESYS – KETVIRTAS LYGIS

RODYKLĖ

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Pokalbis

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 88	K143	Vartoja sakinius iš 4 žodžių			
Bend54	K147	Sveikinasi su pažįstamais žmonėmis, kai jam primenama			
Kalb 90	K148	Tęsia nesudėtingą pokalbį			
Bend57	K157	Pasako „prašau“, ir „ačiū“ 50 ^{o/o} , kai jam neprimenama			
Bend58	K158	Atsiliepia telefonu, pakviečia suaugusįjį ar pasikalba su pažįstamais žmonėmis.			
Kalb113	K188	Išreiškia suprantamai savo mintis			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Sąvokų vartojimas

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Paž 41	K151	Pasako, ar daiktas didelis ar mažas			
Kalb 96	K164	Vartoja žodžius „sesuo“, „brolis“, „senele“, „senelis“			
Paž 63	K170	Įvardija paprašytas 3 spalvas			
Paž 64	K171	Įvardija 3 formas: kvadratas, trikampis, skritulys			
Paž 61	K177	Pasako, ar daiktai vienodi, ar skirtingi			
Kalb103	K178	Vartoja būdvardžius, apibūdinančius dydį pažįstamuose situacijose			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Klausimai

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 93	K159	Klausia pradėdamas žodžiais: „Kur...?“, „Kas...?“			
Kalb 97	K169	Klausia: „Kodėl...?“ ir klausosi suaugusiojo atsakymo			
Kalb100	K174	Atsako į nesudėtingus klausimus: „Kaip...?“			
Kalb108	K183	Pasako, kaip panaudoti kasdieninės aplinkos daiktus			
Kalb109	K184	Keičia žodžių tvarką klausdamas: „Ar galima?“, „Ar aš galiu?“			

ANKSTYVASIS KALBĖJIMAS – Struktūros

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb 91	K149	Vartoja daiktavardžių mažybinės maloninės formas			
Kalb 92	K150	Vartoja veiksmažodžius su priešdėliais			

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb102	K176	Vartoja nuolat būtąją veiksmažodžio formą			
Kalb110	K185	Vartoja taisyklingai daiktavardžių 5- tos linksniuotės daugiskaitos formas			
Kalb106	K181	Pasakoja apie ką tik įvykusį atsitikimą			
Kalb111	K186	Pasakoja 2 įvykius nuosekliai			
Kalb114	K189	Vartoja taisyklingai daiktavardžių ir būdvardžių linksnius			

KLAUSIMASIS IR DĖMESIO SUKAUPIMAS

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 52	K144	Dainuoja ir šoka pagal muziką			
Kalb 89	K145	Skiria muzikiniame žaidime stiprius ir silpnus garsus			
Kalb 94	K160	Sukaupia dėmesį 5 min. jam įprastu skaitymo laiku			
Kalb101	K175	Atkartoja ritmą, pvz.: cypiančio žaislo, tarškučio, būgnelio, trikampio			

MĖGDŽIOJIMAS

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Paž 51	K154	Skaičiuoja pakartodamas iki 10			
Paž 47	K162	Kartoja pirštų žaidimus su žodžiais ir veiksmu			
Paž 55	K163	Suskaičiuoja iki 10 daiktų pakartodamas			

ŽAIDIMAI IR PAVEIKSLĖLIŲ KNYGOS

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend 53	K146	Laikosi taisyklių pamėgdžiodamas kitų vaikų veiksmus ar žaidimus.			
Paž 46	K155	Pasakoja paprastos kartojamos istorijos įvykius toliau			
Bend 56	K156	Klausia, ar galima paimti žaislą, su kuriuo žaidžia bendraamžis			
Kalb 94	K160	Sukaupia dėmesį 5 min. jam įprastu skaitymo laiku			
Bend59	K166	Laukia savo eilės			
Bend60	K167	Laikosi taisyklių grupiniame žaidime, vadovaujant vyresniam vaikui			
Bend63	K168	Žaidžia šalia kitų vaikų ir kalbasi su jais užsiimdamas savo darbu			
Kalb104	K179	Vaidina suaugusįjį siužetiniame – vaidybiniame žaidime. Pvz.: mamytę, pardavėją			

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Kalb105	K180	Kalba ir planuoja žaidimo tęsinį, pvz.: „Pietų gaminimas“, „valgymas“, „Indų plovimas“			
Kalb107	K182	Atsako į klausimus: „Kodėl...?“ apie nesudėtingų pasakojimų įvykius			
Kalb112	K187	Suvaidina siužetiniame vaidybiniame žaidime konkrečias situacijas paskatintas tam tikrų daiktų, pvz.: krepšio, molberto, gydytojo prietaisų			

REAGAVIMAS Į KALBĄ

kortelė	Nr	Įgūdžiai	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
Bend53	K146	Laikosi taisyklių pamėgdžiodamas kitų vaikų veiksmus ar žaidimus.			
Paž 42	K152	Parodo paprašytas 10 kūno dalių			
Paž 43	K153	Parodo paprašytas berniuką ar mergaitę			
Kalb 95	K161	Supranta žodžių „kambaryje“, „lauke“, „už“, „žemai“, „aukštai“ prasmę ir atitinkamai į juos reaguoja			
Bend55	K165	Laikosi taisyklių žaisdamas grupėje, kai žaidimui vadovauja suaugęs žmogus			
Bend60	K167	Laikosi taisyklių grupiniame žaidime, vadovaujant vyresniam vaikui			
Kalb 98	K172	Vykdo 2 skirtingus nurodymus			
Paž 61	K177	Pasako, ar daiktai vienodi, ar skirtingi			

SAVITARNA

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos (AMŽIUS 0-1) (1-13)
1	Žinda, čiulpia ir nuryja skystį			
2	Valgo skystą maistą, pvz., kūdikio košę			
3	Siekia buteliuko			
4	Valgo tirštesnį maistą, kai maitina tėvai			
5	Gerdamas pats laiko buteliuką			
6	Ima, traukia buteliuką prie burnos arba stumia nuo savęs			
7	Valgo sutrintą maistą, kai maitina tėvai			
8	Geria iš puoduko, kurį laiko tėvai			
9	Valgo pusiau kietą maistą, kai maitina tėvai			
10	Valgo pats maistą imdamas pirštais			
11	Geria iš puoduko laikydamas jį abiem rankomis			
12	Maistą ima šaukštu ir deda į burną padedamas suaugusiojo			
13	Pakelia rankas ar kojas rengiamas			
				(AMŽIUS 1-2) (14-25)
14	Valgo maistą šaukštu pats			
15	Geria iš puoduko, laikydamas jį viena ranka			
16	Kiša rankas į vandenį ir pamėgdžiodamas (plekšnoja šlapiomis rankomis veidą), prausiasi veidą			
17	Sėdi ant puoduko arba ant vaikiško klozeto 5 min.			
18	Užsideda ir nusiima kepurę nuo galvos			
19	Nusimauna kojines			
20	Kiša rankas į rankoves, kojas į kelnių kiškas			
21	Nusiauna batus, kai raišteliai atišti ir palaisvinti			
22	Nusivelka atsagstyta švarkelį, striukę, paltuką			
23	Nusimauna atsegtas kelnes			
24	Atitraukia ir užtraukia užtrauktuką be žiedelio			
25	Žodžiu ar gestais parodo, kad nori į tualetą			
				(AMŽIUS 2-3) (26-52)
26	Valgo šaukštu ir geria iš puoduko šiek tiek išlaistydamas			
27	Paima iš suaugusiojo rankšluostį ir šluostosi rankas, veidą.			
28	Traukia skystį per šiaudelį iš stiklinės ar puoduko			
29	Valgo (smeigia šakute) imdamas maistą šakute			
30	Kramto ir nuryja tik valgomus daiktus			
31	Šluostosi rankas pats, kai rankšluostis paduodamas			
32	Pasiprašo į tualetą, net jeigu jau pavėluota			
33	Nesiseilėja			
34	Šlapinasi ir tuštinasi į puoduką pasodintas ant jo (maždaug 3 kartus per savaitę)			
35	Apsiauna batus			
36	Valosi dantis pamėgdžiodamas			
37	Nusivelka lengvus drabužius, kai šie atsagstyti			
38	Tuštinasi tualete (vieną kartą per savaitę dienos metu galima nesėkmė)			

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
39	Geria iš krano be pagalbos, kai pristumta kėdė			
40	Prausiasi rankas ir veidą su muilu, kai suaugęs reguliuoja vandenį			
41	Pasiprašo į tualetą laiku (dienos metu)			
42	Pasikabina švarkelį (striukę) ant kabliuko, kuris pritvirtintas vaiko ūgio lygyje			
43	Išbūna sausas miegodamas dieną			
44	Vengia pavojų (užsigauti į baldų kampus ar nukristi nuo laiptų)			
45	Naudojasi servetėle, priminus			
46	Pasmeigia maistą šakute ir dedasi į burną			
47	Įpila iš nedidelio ąsotėlio į stiklinę be pagalbos			
48	Atsisega drabužių spaustukus			
49	Mazgojasi pats rankas ir kojas maudomas			
50	Užsimauna kojines			
51	Apsivelka švarkelį, megztinį, marškinius			
52	Susiranda drabužių priekį			
				(AMŽIUS 3-4) (53-67)
53	Valgo pats bet kokį maistą			
54	Apsivelka padedamas T – formos užsegamus marškinius			
55	Nusišluosto nosytę, kai priminama			
56	Atsikelia sausas du rytus iš septynių			
57	Berniukai šlapinasi tualete stovėdami			
58	Apsirengia ir nusirengia, išskyrus sagų sagstymą (75 ^{o/o} atvejų)			
59	Užsisega drabužių spaustukus arba kabliukus			
60	Išsišnypščia nosį, kai priminama			
61	Vengia dažnai pasitaikančių pavojų (pvz., sudaužytų stiklų)			
62	Pakabina švarkelį ant pakabos, kai pakabą – ant neaukštai pritvirtinto kabliuko			
63	Valosi dantis išgirdęs paaiškinimą			
64	Užsimauna kumštines pirštines			
65	Atsagsto dideles sagas, prisiūtas prie specialiai paruoštų skiaučių arba švarkelio, padėto ant stalo			
66	Užsagsto dideles sagas, prisiūtas prie specialiai paruoštų skiaučių arba švarkelio, padėto ant stalo			
67	Apsiauna batus			
				(AMŽIUS 4-5) (68 - 90)
68	Savo skudurėliu išvalo tai, ką išlaistė			
69	Vengia ir neragauja jokių sugedusių, nuodingų medžiagų, skysčių, nuodų ir kenksmingų medžiagų			
70	Atsisagsto savo drabužius			
71	Užsisagsto savo drabužius			
72	Nuvalo stalą (nuima indus nuo stalo)			
73	Sujungia ir užtraukia išskiriamą užtrauktuką			
74	Savarankiškai prausiasi veidą ir mazgojasi rankas			
75	Naudojasi valgymo įrankiais pagal paskirtį. Naudoja patiekalą atitinkančius stalo įrankius			

PAŽINIMAS

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Pradėta lavinti	Atlikimo data	Pastabos (AMŽIUS 0-1) (1-14)
1	Nusitraukia nuo veido skepetėlę, kuri trukdė matyti			
2	Seka akimis daiktą, kuris patraukiamas iš vaiko regėjimo lauko			
3	Ištraukia daiktą iš atidarytos dėžutės			
4	Deda pamėgdžiodamas suaugusiųjų daiktus į dėžę			
5	Deda paaiškinus daiktą į dėžutę			
6	Purto, barškina garsą skleidžiantį žaislą, pakabintą ant virvutės			
7	Įdeda 3 daiktus į dėžę, išima juos			
8	Perima daiktą į kitą ranką, kad galėtų paimti dar vieną daiktą			
9	Numeta ir pakelia žaislą			
10	Randa po dėžute paslėptą daiktą			
11	Stumia traukinį iš 3 kaladėlių			
12	Išima skritulį iš formų dėžutės ir padeda, kur nurodyta			
13	Paprašius mauna žiedus ant stovelio			
14	Atlieka paprašius nesudėtingus judesius			
				(AMŽIUS 1-2) (15 - 24)
15	Išima 6 daiktus iš dėžės be pagalbos			
16	Parodo vieną kūno dalį, pvz., nosį			
17	Paprašius deda 3 kaladėles vieną ant kitos			
18	Lygina (parenka) panašius daiktus (randa tokį pat)			
19	Rašo savo raštu – keverzoja			
20	Parodo į save paklaustas „Kur yra...(vaiko vardas)?“			
21	Užmauna paprašius 5 žiedus ant stovelio			
22	Parodo jo aplinkoje esantį daiktą, atitinkantį daiktą paveikslėlyje			
23	Parodo įvardintą paveikslėlį			
24	Verčia po 2-3 knygos puslapius, kol randa nurodytą paveikslėlį			
				(AMŽIUS 2 -3) (25-40)
25	Randa nurodytą knygelę			
26	Teisingai sudeda formas į 3 dalių formų dėžutę			
27	Įvardija 4 žinomų daiktų paveikslėlius			
28	Brėžia vertikalią liniją pagal pavyzdį			
29	Brėžia horizontalią liniją pagal pavyzdį			
30	Kopijuoja apskritimą			
31	Lygina medžiagas, audinius (storas- plonas, minkštas – kietas)			
32	Paprašius parodo, didelį ar mažą daiktą			
33	Brėžia „+“ pagal pavyzdį			
34	Skiria, suderina 3 spalvas			
35	Deda paprašytas daiktą „į“, „ant“, „po“			
36	Įvardija daiktus, kurie skleidžia garsus			
37	Surenka žaislą iš 4 viena į kitą įdedamų dalių			
38	Įvardija veiksmus, pavaizduotus paveikslėliuose			

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
39	Palygina geometrinę figūrą su pavaizduota paveikslėlyje			
40	Užmauna iš eilės 5 ar daugiau žiedų ant stovelio			
				(AMŽIUS 3-4) (41-64)
41	Pasako, ar daiktas didelis, ar mažas			
42	Parodo paprašytas 10 kūno dalių			
43	Parodo paprašytas berniuką ar mergaitę			
44	Pasako, ar sunkus, ar lengvas daiktas			
45	Sudeda visumą iš 2 dalių			
46	Pasakoja paprastos kartojamos istorijos įvykius toliau			
47	Kartoja pirštų žaidimus su žodžiais ir veiksmais			
48	Derina (lygina) vieną daiktą su kitu (su 3 ar daugiau daiktų)			
49	Parodo ilgą ar trumpą daiktą			
50	Pasako, kurie daiktai tinka vienas kitam			
51	Skaičiuoja pakartodamas iki 10			
52	Skirsto daiktus į rūšis			
53	Brėžia „V“ figūrą (laužytas linijas) pagal pavyzdį			
54	Brėžia tiesę iš kampo į kampą 10x10 cm (kvadratiname lape) ir taip padalina kvadratą į 4 dalis			
55	Suskaičiuoja iki 10 daiktų pakartodamas			
56	Pamėgdžiodamas stato tiltą iš 3 kaladėlių ar blokelių			
57	Sudeda iš eilės kaladėles arba rutuliukus pagal pavyzdį			
58	Kopijuoja seriją laužytų, sujungtų V formos figūrų „vvvv“			
59	Pripiešia trūkstamą koją ar ranką prie neužbaigto žmogaus piešinyje			
60	Sudeda paveikslėlį iš 6 dalių (be klaidų)			
61	Pasako, ar daiktai vienodi, ar skirtingi			
62	Brėžia kvadratą pagal pavyzdį			
63	Įvardija paprašytas 3 spalvas			
64	Įvardija 3 formas: kvadratas, trikampis, skritulys			
				(AMŽIUS 4-5) (65-86)
65	Paima paprašius nurodytą daiktų skaičių			
66	Įvardija 5 medžiagas			
67	Nukopijuoja paprašius trikampį			
68	Prisimena 4 daiktus, matytus paveikslėlyje			
69	Pasako paros laiko pavadinimą, (rytas, vakaras) susijusį su tam tikra veikla			
70	Pakartoja žinomą, nesudėtingą eilėraštką			
71	Pasako, kuris daiktas sunkus, o kuris lengvas (kai skirtumas mažesnis nei pusė kilogramo)			
72	Pasako, ko trūksta, kai pašaliname 1 daiktą iš 3			
73	Įvardija 8 spalvas			
74	Įvardija pinigų (1,10,20 ct.)			
75	Lygina ženklus (raides, skaitmenis)			
76	Pasako nurodytų daiktų spalvas			

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
77	Perpasakoja 5 pagrindinius įvykius iš pasakojimo, kurį girdėjo 3 kartus			
78	Piešia žmogų (galva, liemenį, kojas, rankas)			
79	Padainuoja 4 eilučių dainelę			
80	Pastato 10 kaladėlių piramidę, pagal pavyzdį			
81	Parodo, kuris daiktas ilgas, o kuris trumpas			
82	Padedą daiktus: „už“ ir „šalia“			
83	Lygina vienodų rinkinių pavydžius nuo (1- 10-ies) daiktų			
84	Pasako ar parodo, kokios nupiešto daikto dalies trūksta			
85	Skaičiuoja mintinai nuo 1 iki 20			
86	Įvardija daiktų eilę (pirmas, vidurinis paskutinis)			
				(AMŽIUS 4-5) (87-108)
87	Skaičiuoja iki 20 daiktų ir pasako, kiek yra			
88	Įvardija 10 skaitmenų			
89	Parodo savo kairę ar dešinę pusę			
90	Pasako raidyną (abėcėlę)			
91	Parašo savo vardą (spausdintomis raidėmis)			
92	Išvardija 5 abėcėlės raides			
93	Sudeda daiktus iš eilės, pagal platumą ir ilgumą			
94	Pažįsta didžiąsias raidyno (abėcėlės) raides			
95	Sudeda teisingai skaitmenis nuo 1 iki 10			
96	Pasako, kuris daiktas, pirmas, antras, trečias			
97	Pažįsta mažąsias raidyno raides			
98	Suderina didžiąsias ir mažąsias raidyno raides			
99	Parodo įvardinta skaitmenį nuo 1 iki 25			
100	Kopijuoja rombą			
101	Randa išėjimą iš nupiešto nesudėtingo labirinto			
102	Pasako savaitės dienas iš eilės			
103	Gali sudėti ir atimti 3 ribose			
104	Pasako savo gimimo mėnesį ir dieną			
105	Skaito 10 žodžių, parašytų spausdintomis raidėmis			
106	Numato, kas atsitiks toliau, po to			
107	Parodo paprašius ar visas daiktas, ar tik jo pusę			
108	Skaičiuoja mintinai nuo 1 iki 100			

MOTORIKA

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos (AMŽIUS 0-1) (1-45)
1	Tiesia rankutes į daiktą, esantį priešais jį už 15-22 cm			
2	Griebia daiktą, laikomą priešais jį už 8 cm			
3	Siekia ir griebia daiktą, esantį priešais jį			
4	Siekia daikto, kuris jam patinka			
5	Kiša daiktus į burnytę			
6	Laiko galvutę ir krūtinę pasirėmęs rankutėmis, gulėdamas ant pilvo			
7	Laiko galvą ir krūtinę tiesiai pasirėmęs viena rankute			
8	Tyrinėja daiktus kišdamas į burnytę arba čiulpdamas juos			
9	Verčiasi nuo pilvo ant šono ir taip išbūna 50 ^{o/o}			
10	Verčiasi nuo pilvo ant nugaros			
11	Pasistumia pirmyn per savo kūno ilgį gulėdamas ant pilvo			
12	Verčiasi nuo nugaros ant šono			
13	Verčiasi nuo nugaros ant pilvo			
14	Atsisėda, kai įsikimba į suaugusiojo pirštus			
15	Sukioja laisvai galvutę, kai kūnas palaikomas			
16	Pasėdi 2 min.			
17	Padedą sąmoningai vieną daiktą, kad pasiektų ir paimtų kitą			
18	Pakelia ir tyčia numeta daiktą			
19	Stovi tvirtai laikomas			
20	Šokinėja prilaikomas			
21	Nušliaužia atstumą, lygų savo ūgiui, kad pasiimtų daiktą			
22	Sėdi pats laikydamasis			
23	Sėdi ir po to atsistoja keturpėsčias „šuniuku“			
24	Guli ant pilvo ir po to atsisėda			
25	Sėdi nesilaikydamas rankomis			
26	Mėto daiktus			
27	Siūbuoja būdamas keturpėsčias			
28	Perima sėdėdamas daiktus iš vienos rankos į kitą			
29	Išlaiko vienoje rankoje du 2 cm dydžio kubelius			
30	Atsiklaupia pats			
31	Atsistoja pats			
32	Ima daiktus tarsi žnyplėmis			
33	Šliaužioja			
34	Ištisia vieną ranką šliauždamas			
35	Stovi tik šiek tiek prilaikomas			
36	Nusilaižo maistą nuo lupyčių			
37	Stovi vienas 1 min.			
38	Išverčia daiktus iš indo, dėžės, krepšio			
39	Verčia iškart kelis knygos lapus			
40	Semia šaukšteliu ar kastuvėliu			
41	Įdeda smulkius daiktus į dėžę			

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
42	Atsisėda pastovėjęs			
43	Ploja rankomis			
44	Vaikščioja šiek tiek prilaikomas			
45	Paeina kelis žingsnius be pagalbos			
				(AMŽIUS 1-2) (46-63)
46	Šliaužia, ropoja laiptais aukštyn			
47	Atsistoja pasėdėjęs			
48	Ridena kamuolį pamėgdžiodamas			
49	Užlipa ant suaugusiųjų kėdės, apsisuka ir sėdi			
50	Užmauna 4 žiedus ant stovelio			
51	Ištraukia 2 cm pagaliuką iš skylutės			
52	Įdeda 2 cm pagaliuką į skilutę			
53	Pastato bokštą iš 3 kaladėlių			
54	Braižo kreidele ar pieštuku			
55	Vaikščioja vienas pats			
56	Nuropoja laiptais žemyn, pirmiausia statydamas kojytę			
57	Atsisėda pats ant mažos kėdutės			
58	Atsitupia ir vėl atsistoja			
59	Stumia ir traukia žaislus vaikščiodamas			
60	Supasi kėdutėje ant arkliuko			
61	Lipa padedamas laiptais į viršų			
62	Lenkiasi, kad pakeltų daiktą ir nepargriūna			
63	Suka rankomis ratus mėgdžiodamas			
				(AMŽIUS 2-3) (64-80)
64	Sumauna 4 didelius rutulius per 2 min.			
65	Nuspaudžia arba pasuka durų rankeną			
66	Pašoka abiem kojomis vietoje			
67	Eina atbulas			
68	Lipa padedamas laiptais žemyn			
69	Meta sviedinį suaugusiajam už 50 cm, kai suaugusysis stovi vietoje			
70	Pastato bokštą iš 5-6 kaladėlių			
71	Verčia po vieną knygos puslapį			
72	Išvynioja nedidelius daiktus			
73	Perlenkia popierių pusiau pagal pavyzdį			
74	Išardo ir vėl sudeda surenkamus žaislus			
75	Atsuka iš 2 dalių sudarytus žaislus („matrioškę“ tipo)			
76	Spiria didelį kamuolį			
77	Raičioja rutuliukus iš molio arba plastilino			
78	Paima pieštuką tarp nykščio ir rodomojo piršto atremdamas jį į didįjį			
79	Verčiasi padedamas kūliais			
80	Įkala 5 pagaliukus iš 5			
				(AMŽIUS 3-4) (81-95)
81	Sudeda paveikslėlį arba formų dėžutę iš 3 dalių			
82	Kerpa žirkėmis			
83	Nušoka iš 20 cm aukščio			

84	Spardo jam atridentą didelį kamuolį			
85	Vaikščioja pirštų galais			
86	Bėga 10 žingsnių koordinuotai ir mosuodamas rankomis			
87	Mina ir pavažiuoja triratuku 1.5 -2 m.			
88	Supasi sūpuoklėse, kai pastumiamas			
89	Užlipa ir nučiuožia nuo 1,20- 1,80 m aukščio čiuožyklos – kalnelio			
90	Verčiasi kūliais pirmyn			
91	Lipa laiptais aukštyn pakaitom statydamas kojytes			
92	Žygiuoja			
93	Gaudo kamuolį abiem rankomis			
94	Apvedžioja pagal šabloną			
95	Kerpa 20 cm tiesias linijas pagal pvz., nenukrypdamas daugiau kaip 3 mm.			
				(AMŽIUS 4-5) (96-111)
96	Stovi ant vienos kojos 4-8 sek., kai jam nepadedama			
97	Bėga keisdamas kryptį			
98	Eina suoliuku ar rąstu išlaikydamas pusiausvyrą			
99	Šoka 10 kartų pirmyn neparvirsdamas			
100	Peršoka virvutę, pakeltą 5 cm			
101	Šoka atbulas 6 kartus			
102	Meta ir pagauna didelį kamuolį			
103	Lipdo iš molio arba plastilino įvairias formas ir sudeda kartu 2-3 dalis			
104	Kerpa kreivas linijas pagal pavyzdį			
105	Užsuka daiktus su sriegiais			
106	Lipa laiptais žemyn pakaitomis statydamas kojas			
107	Važiuoja triratuku darydamas posūkius			
108	Pašoka sėkmingai ant vienos kojos 5 kartus			
109	Iškerpa 5 cm skersmens skritulį			
110	Piešia nesudėtingus suprantamus piešinėlius (namą, medį, žmogų)			
111	Iškerpa ir priklįuoja paprastas formas			
				(AMŽIUS 5-6) (112-140)
112	Rašo atskiras didžiąsias spausdintas raides popieriaus lape			
113	Eina suoleliu arba rąstu pirmyn, atgal šonu			
114	Šokinėja			
115	Supasi sūpuoklėse pats įsisupdamas, pats susistabdydamas			
116	Išskečia pirštus ir nykščiu paliečia visus kitus			
117	Gali kopijuoti mažąsias raides			
118	Užlipa kopėtėlėmis arba laiptais 3m., kad nučiuožtų kalneliu			
119	Kala vinį plaktuku			
120	Varosi paaiškinus kamuolį rankomis			
121	Spalvina neišeidamas už kontūro 95 °o			
122	Gali iškirpti paveikslėlį iš žurnalo arba katalogo nenukrypdamas daugiau kaip 3mm nuo krašto			

Nr	Vaiko elgsena (sugebėjimai, mokėjimai)	Turimas įgūdis	Atlikimo data	Pastabos
123	Naudojasi drožtuku			
124	Nukopijuoja sudėtingesnius piešinius			
125	Padaro paprastus daiktus iš popieriaus pagal pavyzdį			
126	Sulenkia kvadratinį popieriaus lapą įstrižai du kartus pagal pavyzdį			
127	Gaudo viena ranka minkštą kamuoliuką			
128	Šokinėja per virvutę			
129	Muša kamuolį rakete arba lazda			
130	Pakelia bėgdamas daiktą nuo žemės			
131	Čiuožia pirmyn 3m (pačiūžomis)			
132	Važiuoja dviračiu			
133	Leidžiasi rogutėmis			
134	Vaikščioja ar žaidžia baseine būdamas vandenyje iki juosmens			
135	Vairuoja vežimėlį pasispidamas viena koja			
136	Šokinėja ir apsisuka ant vienos kojos			
137	Parašo spausdintomis raidėmis savo vardą liniuotame popieriuje			
138	Nušoka iš 30 cm aukščio ir nusileidžia ant puspisrčių			
139	Stovi užsimerkęs ir nesilaikydamas ant vienos kojos 10 sek.			
140	Pakabo 10 sek. laikydamasis rankomis už skersinio			